

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO

Gorzów Wielkopolski, dnia piątek, 22 listopada 2024 r.

Poz. 2731

UCHWAŁA NR 243/2024 KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 13 listopada 2024 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 i art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1325 ze zm.) oraz art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr VII/53/2024 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 26 września 2024 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza nieważność badanej uchwały w całości z powodu istotnego naruszenia art. 25a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.**

UZASADNIENIE

Rada Miejska w Słubicach podjęła w dniu 26 września 2024 r. uchwałę nr VII/53/2024 w sprawie zmiany uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso. Uchwała jest aktem prawa miejscowego, została opublikowana 2 października 2024 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego pod pozycją 2297.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 16 października 2024 r. i została objęta postępowaniem nadzorczym na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

W uzasadnieniu do uchwały wskazano, że cyt.: „*Na terenie sołectw Gminy Słubice inkasentami podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych są sołtysi poszczególnych sołectw. W związku z przeprowadzonymi wyborami sołtysów na nową kadencję i wyborem nowych sołtysów konieczne jest przyjęcie niniejszej uchwały*”.

W § 1 badanej uchwały dokonano zmiany § 2 uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso, który otrzymał brzmienie cyt.:

„*Wyznacza się inkasentów na terenie sołectwa:*

– *Drzecin - Iлона Nowaczewska,*

– *Golice - Małgorzata Sibilska,*

– *Kunice - Ewa Guzik,*

– *Kunowice - Paweł Sokołowski,*

- Lisów - Andrzej Zbrożek,
- Nowe Biskupice - Tobiasz Popiołek,
- Nowy Lubusz - Jonatan Stawarski,
- Pławidło - Marek Wasilewski,
- Stare Biskupice - Kamil Kochinke,
- Rybocice - Grzegorz Majewski,
- Świecko - Tomasz Gira.”.

Z przekazanego Izbie raportu z głosowań na sesji Rady Miejskiej w dniu 26 września 2024 r. wynika, że w głosowaniu w sprawie zmiany uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso – druk nr 62 wzięło udział 15 radnych. Wszyscy radni głosowali za przyjęciem przedmiotowej uchwały. Na podstawie wyników imiennych głosowania ustalono, że za przyjęciem uchwały głosowali także radni Ewa Guzik oraz Paweł Sokołowski, którzy w podjętej uchwale zostali wyznaczeni na inkasentów. Na terenie sołectwa Kunice na inkasenta została wyznaczona Ewa Guzik, a na terenie sołectwa Kunowice na inkasenta został wyznaczony Paweł Sokołowski.

W ocenie Kolegium Izby udział w głosowaniu nad uchwałą Nr VII/53/2024 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 26 września 2024 r. - radnych Ewy Guzik oraz Pawła Sokołowskiego stanowi istotne naruszenie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym radny nie może brać udziału w głosowaniu w radzie ani w komisji, jeżeli dotyczy ono jego interesu prawnego.

Pod pojęciem interesu prawnego należy rozumieć osobisty, konkretny i aktualny prawnie chroniony interes, który może być realizowany na podstawie określonego przepisu, bezpośrednio wiążący się z indywidualnie i prawnie chronioną sytuacją strony. Radny nie może więc brać udziału w głosowaniu w sprawach, które dotyczą jego osoby, z uwagi na to, że z mocy art. 25a ustawy o samorządzie gminnym podlega wyłączeniu z głosowania.

Powyższe stanowisko zostało również potwierdzone przez sądy (wyrok NSA z 9 kwietnia 2013 r., sygn. akt I OSK 115/13; wyrok NSA z 17 marca 2021 r., sygn. akt III OSK 60/21, wyrok NSA z 18 sierpnia 2021 r., sygn. akt III FSK 3940/21; wyrok WSA w Lublinie z dnia 15 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Lu 74/12).

Udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu na podstawie art. 25a ustawy o samorządzie gminnym należy ocenić jako istotne naruszenie prawa bez względu na wynik głosowania. Kwestii tej nie powinno się oceniać w kontekście wyniku głosowania, ponieważ uchybienie takie z uwagi na swą istotę, może prowadzić do skutków, które nie mogą być tolerowane w demokratycznym państwie prawnym (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 9 grudnia 2003 r., P 9/02; opublikowany w: OTK-A 2003/9/100).

W ocenie Naczelnego Sądu Administracyjnego „zawsze udział w głosowaniu radnego podlegającego wyłączeniu z mocy przepisu art. 25a usg, będzie stanowił istotne naruszenie prawa” - wyrok z dnia 18 sierpnia 2021 r. sygn. akt III FSK 3940/21, w którym NSA wskazał, że podobne stanowisko prezentowane jest również w doktrynie prawa (zob. S. Bułajewski, Zakaz głosowania radnego w sprawie dotyczącej jego interesu prawnego, Głosa do wyroku WSA w Białymstoku z dnia 22 grudnia 2011 r., II SA/Bk 167/11; Samorząd Terytorialny 2018/1-2/165-171.)”.

W wyroku NSA z dnia 17 marca 2021 r. (III OSK 60/21) Sąd zaznaczył, że cyt. „przepis 25a u.s.g. podlega ścisłej wykładni, ponieważ ustanawia zakaz określonego działania. Ex lege zakaz działania radnego obejmuje jedynie udział w głosowaniu, natomiast nie zezwala na odsunięcie radnego od pracy w komisji; nie obejmuje innych form udziału w danej sprawie, takich jak dyskusja nad sprawą, dostarczanie argumentów na rzecz konkretnego stanowiska komisji”.

Badając uchwałę Nr VII/53/2024 Kolegium Izby stwierdza, że dotyczy ona zmiany uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia

inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2015 r. poz. 835) - tylko w zakresie wyznaczenia inkasentów.

W uchwale Nr V/45/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r. Rada Miejska w Słubicach ustaliła wynagrodzenie inkasentów oraz termin wpłaty pobranych podatków przez inkasentów. W § 3 postanowiła, że „ustala się wynagrodzenie za inkaso w wysokości 5% od pobranych należności”.

Powyższa uchwała zmieniana była przez Radę Miejską w Słubicach na podstawie uchwał:

- Nr XXXIII/270/2017 z dnia 23 marca 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2017 r. poz. 720),
- Nr LV/429/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2018 r. poz. 2057),
- Nr X/65/2019 z dnia 30 maja 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2019 r. poz. 1623),
- Nr XLIV/496/2022 z dnia 26 maja 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2022 r. poz. 1189),
- Nr VII/53/2024 z dnia 26 września 2024 r. (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego z 2024 r. poz. 2297).

Wszystkie wyżej wymienione zmiany dotyczyły wyznaczenia inkasentów. Nie zmieniano innych postanowień uchwały Nr V/45/2015 z dnia 23 kwietnia 2015 r.

Nie powinno budzić wątpliwości, że interes prawny w omawianym kontekście dotyczy także sytuacji, w której podejmowana uchwała ustanawia radnego inkasentem, któremu przysługuje prawo do pobierania wynagrodzenia za inkaso. Uchwała dotyczy bowiem uprawnień i obowiązków radnego o charakterze majątkowym, związanych z uzyskiwaniem wynagrodzenia za pełnienie obowiązków inkasenta.

Kolegium Izby wskazuje ponadto, że badana uchwała została przekazana do nadzoru Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 16 października 2024 r. za pośrednictwem Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego pismem nr NK-I.4130.52.37.2024.

Burmistrz Słubic nie przekazał do nadzoru Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze badanej uchwały Nr VII/53/2024 ani też wcześniejszej uchwały Nr XLIV/496/2022 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 26 maja 2022 r. w sprawie zmiany uchwały Nr V/45/2015 Rady Miejskiej w Słubicach z dnia 23 kwietnia 2015 r. w sprawie poboru podatku od nieruchomości, podatku rolnego i podatku leśnego od osób fizycznych w drodze inkasa oraz wyznaczenia inkasentów i określenia wysokości wynagrodzenia za inkaso.

Nie przekazanie regionalnej izbie obrachunkowej ww. uchwał stanowi naruszenie art. 90 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

Stosownie do art. 90 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym wójt przedkłada regionalnej izbie obrachunkowej, na zasadach określonych w ust. 1 powołanej ustawy uchwałę budżetową, uchwałę w sprawie absolutorium oraz inne uchwały rady gminy i zarządzenia wójta objęte zakresem nadzoru regionalnej izby obrachunkowej. Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych nadzorowi regionalnych izb obrachunkowych podlegają uchwały i zarządzenia podejmowane przez organy jednostek samorządu terytorialnego w sprawach podatków i opłat lokalnych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa.

Mając powyższe na uwadze, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzekło jak w sentencji uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze, służy Gminie prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskim, za pośrednictwem tut. Kolegium, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski